

Oluz Höyük Kazısı İkinci Dönem (2008) Çalışmaları: Değerlendirmeler ve Sonuçlar*

Şevket Dönmez – E. Emine Naza-Dönmez

Keywords: Amasya, Oluz Höyük, Archaeogeophysics, Iron Age, Hittite Period

Anahtar Kelimeler: Amasya, Oluz Höyük, Arkeojeofizik, Demir Çağı, Hitit Dönemi

Amasya'nın 25 km güneybatısında yer alan Oluz Höyük (Res.1-2), Yeşilirmak'ın (*Iris*) önemli kollarından olan Çekerek Irmağı'nın (Hitit metinlerinde *Zuliya* (Alp 1980: 48, 58), antik *Skylax*) güneyinden geçtiği verimli Geldingen Ovası'nın içinde konumlanmıştır (Harita). 280 x 260 m boyutunda, ova seviyesinden yaklaşık 15 m yüksekliğindeki (deniz seviyesinden yüksekliği 478,78 m) Oluz Höyük yaklaşık 45 dönümlük bir alana sahiptir (Topografik Plan 1 ve 2).

Oluz Höyük 2008 sezonu çalışmaları¹ üç aşamalı olarak gerçekleştirildi;

* Bu yazının yayına hazırlanmasında yardım eden öğrencimiz Gözde Dinarlı ile mimari çizimleri gerçekleştiren arkeolog-sanat tarihçisi-restoratör Ahmet Çakmak'a teşekkür ederiz.

¹ Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izni ile 2008 döneminde devam edilen Oluz Höyük sistematik arkeolojik kazı çalışmaları 30 Temmuz-1 Eylül 2008 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yürütücü Sekreterliği ve DÖSİMM'in finansal destekleri ile 34 gün süre ile gerçekleştirildi. Kazının bakanlık temsilcisi görevini Amasya Müzesi elemanı Filiz Yılmaz yerine getirdi. Kazının başkan yardımcılığını İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Türk ve İslam Sanatı Anabilim Dalı öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. E. Emine Dönmez yaptı. Kazı heyeti; Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Yılmaz Selim Erdal, İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Anatomi Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Vedat Onar, İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Jeofizik Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Fethi Ahmet Yüksel, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Hititoloji Anabilim Dalı öğretim üyeleri; Yrd. Doç. Dr. Meltem Alparslan ve Yrd. Doç. Dr. Metin Alparslan, Jeomorfoloğ Zafer Keçeli ile Sanat Tarihçisi-Arkeolog-Desinatör-Restoratör Ahmet Çakmak, Hititolog Sezer Seçer, Hititolog-Sanat Tarihçisi Çiler Özdemir, Arkeolog Miray Özer, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü yüksek lisans öğrencisi Övünç Gülsüm Çakır, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Arkeoloji Bölümü yüksek lisans öğrencisi Meral Başaran, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü

The 2008 Season at Amasya-Oluz Höyük: New Results and Evaluations

Amasya province is located in the interior part of the Central Black Sea Region of Turkey and Oluz Höyük is found within the borders of Gökhöyük Agricultural Operation Management on the twenty-seventh kilometer of Amasya-Çorum highway road. Oluz Höyük lies in the fertile Geldingen plain watered by River Çekerek, an important tributary to Yeşilirmak, flowing south of the höyük. Oluz Höyük lies 2 km northwest of Gözlek Village, about 5 km east of Toklucak (former Oluz) Village and 3 km south of Amasya-Çorum highway road. The mound measures 280 x 260 m; rises about 15 m above the plain level (478.78 m above the sea level); and thus covers an area of *ca.* 45,000 sq. m.

The 2008 campaign at Oluz Höyük was conducted in three stages:

1st Stage – Archaeogeophysical Surveys: As constructional materials of architecture buried under the soil have different properties than the soil itself, geophysical surveying has found widespread use in archaeological works. In the recent years geophysical methods have been extensively used to compile information about the remains buried at archaeological sites. Equipment and software have advanced so much recently in parallel to the increasing demand for obtaining quick results for shallow depths. A team of experts including Ass. Prof. Fethi Ahmet Yüksel and geomorphologist Zafer Keçeli carried out geoelectric and geomagnetic surveys in the grid-squares D 13-16, E 13-16, F 13-16, Z 18-25, Q 18-25, AA 16-17, AB 16-17, AC 16-17 and AD 16-17 covering an area of 3600 sq. m and georadar surveys in grid-square K 14 covering an area of 100 sq. m. The work lasted from 19 to 29 August 2008. The aim was to obtain data regarding possible building remains with their depths, extensions and locations.

2nd Stage – Geological, Geomorphological, Sedimentological and Palynological Surveys: A sounding machine was hired from Merzifon on the 26th of August and we dug down 10 m from the ground in the grid-squares

AD 16-17 which lie at the level of the Gelginden plains and we collected bore-hole samples of 10 cm each. Our aim was to collect data to support the presence of a lower city as well as about the geological, geomorphological and palinological properties of the plain.

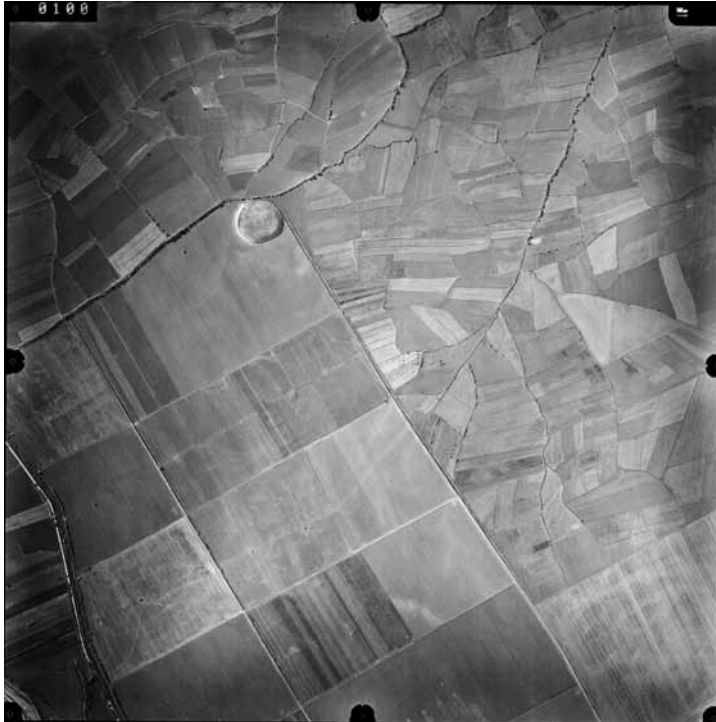
3rd Stage – Archaeological Excavations: Excavations at Oluz Höyük were conducted at four areas, namely trenches A, B, C and D.

Work initiated in Trench A in 2007 continued with further enlarging the area and increasing the depth. The Trench A comprises grid-squares J 14-15, K 14-16 and L 14-15 covering a total area of 700 sq. m and reaching a level difference of 2 m on the average from 478,22 m down to 476,20 m. Three building layers have been identified. Like Trench A, Trench B was also initiated last year and the work in it continued with enlarging and deepening. The Trench B comprises grid-squares Z 16-17, Q 16-17, W 16-17 and X 16-17 covering a total area of 650 sq. m excavating from 473,15 m down to 466,70 m. Seven building layers were identified. Trench C was started to be excavated for the first time in 2008. It covers an area of 100 sq. m at the junction of grid-squares R 16-17 and a total thickness of 0,75 m on the average was excavated from 473,75 m down to 472,50 m. Three building layers were identified. Another new trench in this campaign was Trench D covering an area of 50 sq. m in the grid-square F17. Excavating 1,25 m on the average from 476,10 down to 474,30 m only one building layer was identified.

Consequently, the 2008 campaign at Oluz Höyük lasted 34 days in total and excavations covered a total area of about 1500 sq. m in four trenches (A, B, C and D). Seven architectural strata were identified. The first three strata in Trenches A, B and C were understood to be corresponding with each other according to the coins and potshards uncovered. In addition, the single architectural stratum uncovered in Trench D was seen to belong to the building layer 3 of Trenches A, B and C. Thus, building layer 0 of Oluz Höyük corresponds to the Medieval Ages; building layer 1 to the Hellenistic period (late 2nd c. BC – early 1st c. BC), and the building layer 2 can be dated to the late phase of the Late Iron Age (4th – 3rd c. BC). Building layer 3 can be dated to the early phase of the Late Iron Age (5th c. BC). Building layer 4 identified in Trench B can also be dated to the late phase of the Late Iron Age (6th c. BC) as inferred from the potshards uncovered. Building layer 5 can be dated to Middle Iron Age (8th-7th c. BC), building layer 6, although not certain yet, to Late Bronze Age, i.e. Hittite Imperial Period. Building layer identified in this campaign can be roughly dated to the Early Bronze Age (4th millennium BC) based on the potshards.

Har. 1
Oluz Höyük'ün
Konumu

Res. 1
Oluz Höyük ve
Verimli Geldingen
Ovası, Hava
Fotoğrafı

Res. 2 Oluz Höyük'ün Genel Görünüşü, Kuzeydoğudan

Res. 3
Oluz Höyük
Arkeojeofizik
Çalışmaları

Res. 4
Oluz Höyük
Arkeojeofizik
Çalışmaları

Res. 5
Oluz Höyük Jeolojik,
Jeomorfolojik,
Sedimantolojik ve
Palinolojik Araştırma
Çalışmaları

Res. 6
Oluz Höyük Jeolojik,
Jeomorfolojik,
Sedimantolojik ve
Palinolojik Araştırma
Çalışmaları

Res. 7
Sırlı Çanak-Çömlek Parçası,
"0" Tabakası, Ortaçağ,
10-14. yy, Oluz Höyük

Res. 8
Genel Görünüm,
2. Mimari Tabaka,
M.Ö. 4-3. yy, Geç
Demir Çağı Geç
Evre, A Açması,
Oluz Höyük

Res. 9 Demir Miğfer (OLZ 08 155), Hellenistik
Çağ, 1. Mimari Tabaka, A Açması

Res. 10
Demir Miğfer
(OLZ 08 155),
Hellenistik Çağ,
1. Mimari Tabaka,
A Açması

Res.11
Basit Toprak
Gömu (Sk.24),
1. Mimari Tabaka,
A Açması, Oluz
Höyük

Res.12
Taş Döşeme
Kalıntısı, 2. Mimari
Tabaka, A Açması,
Oluz Höyük

Res.13 Pışmış toprak Riton (OLZ 08 077), 2.
Mimari Tabaka, A Açması, Oluz Höyük

Res.14
Amfora (OLZ 08
154), 2. Mimari
Tabaka, A Açması,
Oluz Höyük

Res. 15
Çömlek Mezar
(Sk.27), 2. Mimari
Tabaka, A Açması,
Oluz Höyük

Res. 16
Çömlek Mezar
(Sk.29), 2. Mimari
Tabaka, A Açması,
Oluz Höyük

Res. 17
Mezar Çömleği
(OLZ 08 153),
2. Mimari Tabaka,
A Açması, Oluz
Höyük

Res. 18
Genel Görünüm,
3. Mimari Tabaka,
M.Ö. 5. yy, Geç
Demir Çağı Erken
Evre, A Açması,
Oluz Höyük

Res. 19
Kuzeydoğudan
Genel Görünüm,
B Açması, Oluz
Höyük

Res. 20
Genel Görünüm,
1. Mimari Tabaka,
M.Ö. 2. yy Sonu
– M.Ö. 1. yy Başı,
Hellenistik Çağ,
A Açması, Oluz
Höyük

Res. 21
Genel Görünüm,
1. Mimari Tabaka,
M.Ö. 2. yy Sonu
– M.Ö. 1. yy Başı,
Hellenistik Çağ,
A Açması,
Oluz Höyük

Res. 22a-b Tunç Sikke (OLZ 08 001), 1. Mimari Tabaka, Hellenistik Çağ, B Açması, Oluz Höyük

Res. 23a-b Tunç Sikke (OLZ 08 002), 1. Mimari Tabaka, Hellenistik Çağ, B Açması, Oluz Höyük

Res. 24a-b Tunç Sikke (OLZ 08 004), 1. Mimari Tabaka, B Açması, Hellenistik Çağ, Oluz Höyük

Res. 25a-b Tunç Sikke (OLZ 08 005), 1. Mimari Tabaka, Hellenistik Çağ, B Açması, Oluz Höyük

Res. 26a-b Tunç Sikke (OLZ 08 023), 1. Mimari Tabaka, Hellenistik Çağ, B Açması, Oluz Höyük

Res. 27
Yapı Kalıntısı, 3. Mimari
Tabaka, M.Ö. 5. yy, Geç
Demir Çağı'nın Geç Evresi,
B Açması, Oluz Höyük

Res.29
Enkaz Altında Kalmış
İskelet (Sk.30),
3. Mimari Tabaka,
B Açması, Oluz Höyük

Res. 28
Pişmiş toprak Krater
Parçası (OLZ 08 087),
3. Mimari Tabaka,
B Açması, Oluz Höyük

Res. 30
Pişmiş toprak Askos (OLZ 08 152),
5. Mimari Tabaka, B Açması, Oluz Höyük

Res. 31
Tunç Orak (OLZ 08 109),
6. Mimari Tabaka, B
Açması, Oluz Höyük

Res. 32
Genel Görünüm,
C Açması,
Oluz Höyük

Res. 33
Çöp Çukuru
(1. Mimari Tabaka)
ve Sokak Kalıntısı
(2. Mimari Tabaka),
C Açması,
Oluz Höyük

Res. 34
Çöp Çukuru,
1. Mimari Tabaka,
C Açması, Oluz Höyük

Res. 35 Pişmiş toprak Kalypter (OLZ 08 066), Çöp Çukuru, 1. Mimari Tabaka, C Açması, Oluz Höyük

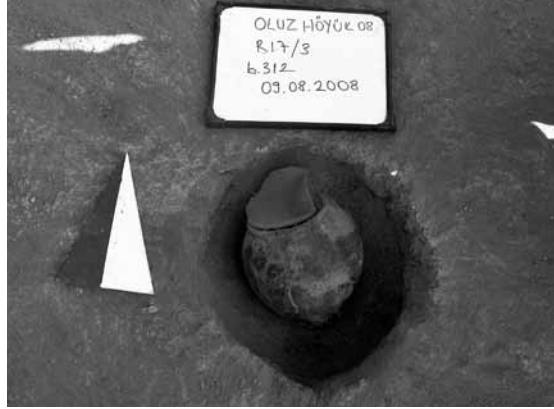
Res. 36 Pişmiş toprak Stroter (OLZ 08 069), Çöp Çukuru, 1. Mimari Tabaka, C Açması, Oluz Höyük

Res. 37 Kumtaşı Kandil (OLZ 08 064), 1. Mimari Tabaka, C Açması, Oluz Höyük

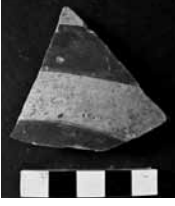
Res. 38a-b Tunç Sikke (OLZ 08 007), 1. Mimari Tabaka, Hellenistik Çağ, C Açması, Oluz Höyük

Res. 39 Çömlek Mezar (Sk.25), 3. Mimari Tabaka, C Açması, Oluz Höyük

Res. 40 Yapı Kalıntısı, 3. Mimari Tabaka, M.Ö. 5. yy, Geç Demir Çağı Erken Evre, D Açması, Oluz Höyük

Res. 41
Boya bezekli ç-ç
parçası, 2. Mimari
Tabaka, A Açması,
Oluz Höyük

Res. 42
Boya bezekli ç-ç
parçası, 2. Mimari
Tabaka, A Açması,
Oluz Höyük

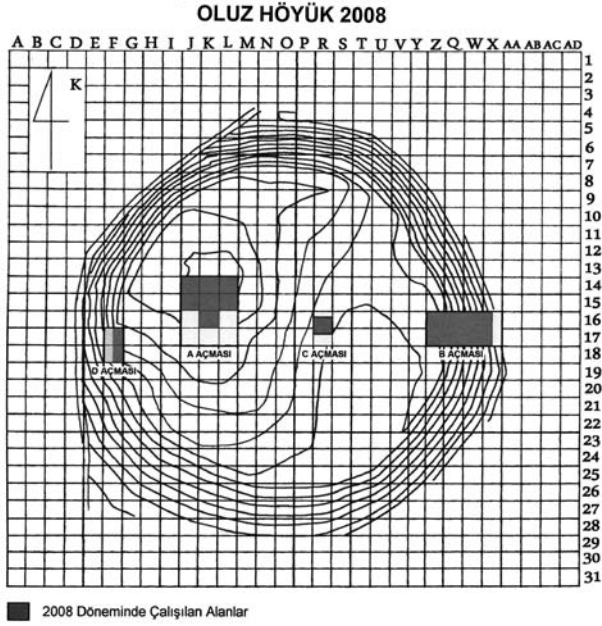
Res. 43
Boya bezekli ç-ç parçası,
2. Mimari Tabaka, A Açması,
Oluz Höyük

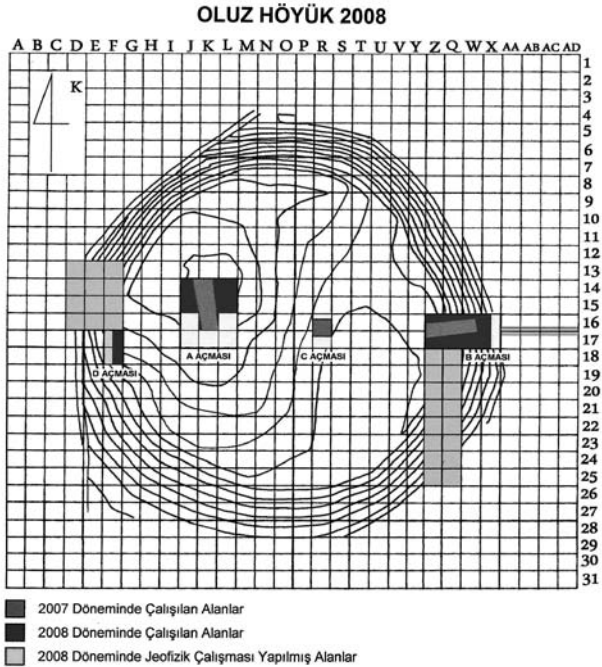
Res. 44
Boya bezekli ç-ç
parçası, 2. Mimari
Tabaka, A Açması,
Oluz Höyük

Res. 45-46
Açmaların
Jeotekstil
ile Koruma
Altına Alınma
Çalışmaları

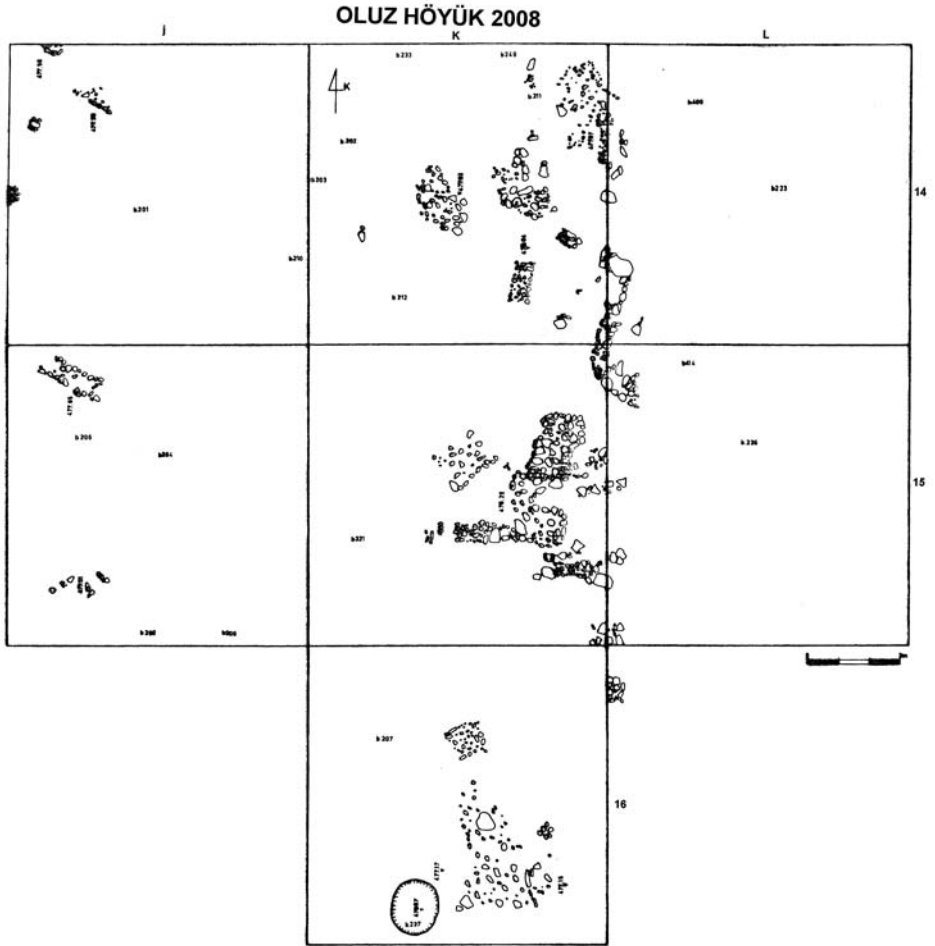

Topografik Plan 1

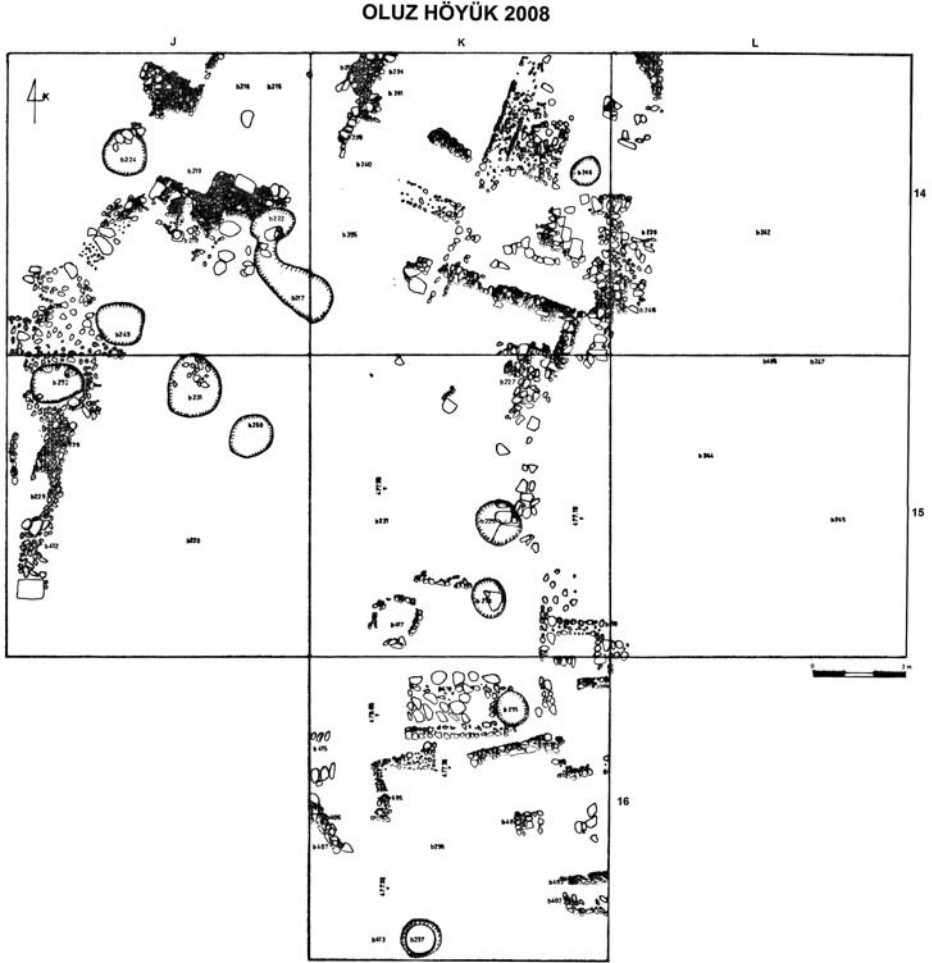

Topografik Plan 2

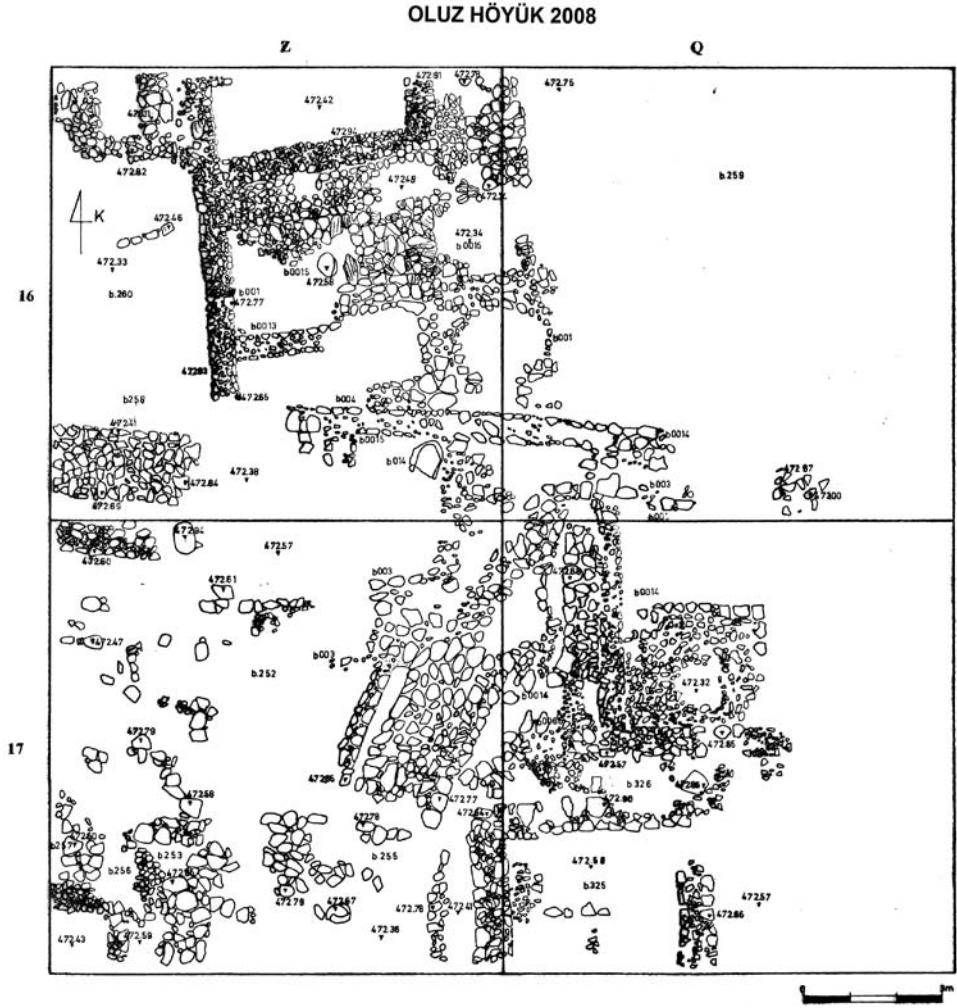

Plan 1 A Açması, 1. Mimari Tabaka

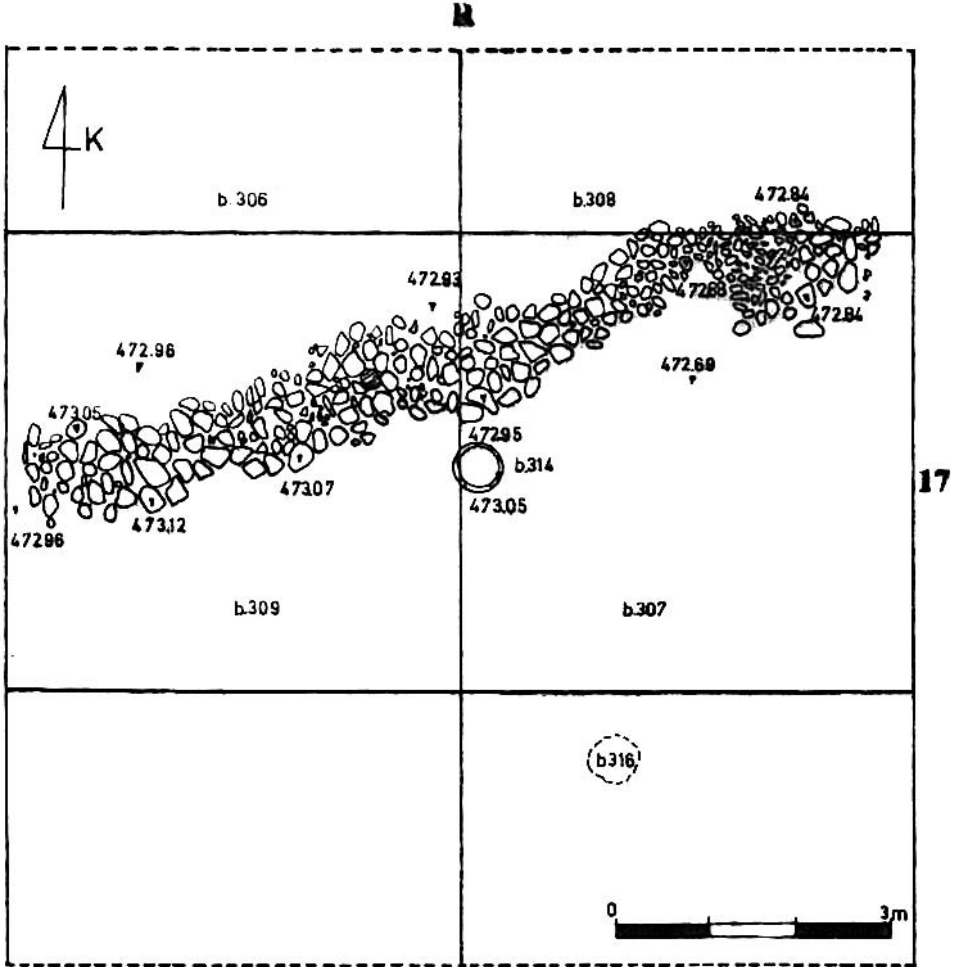

Plan 2 A Açması, 2. Mimari Tabaka

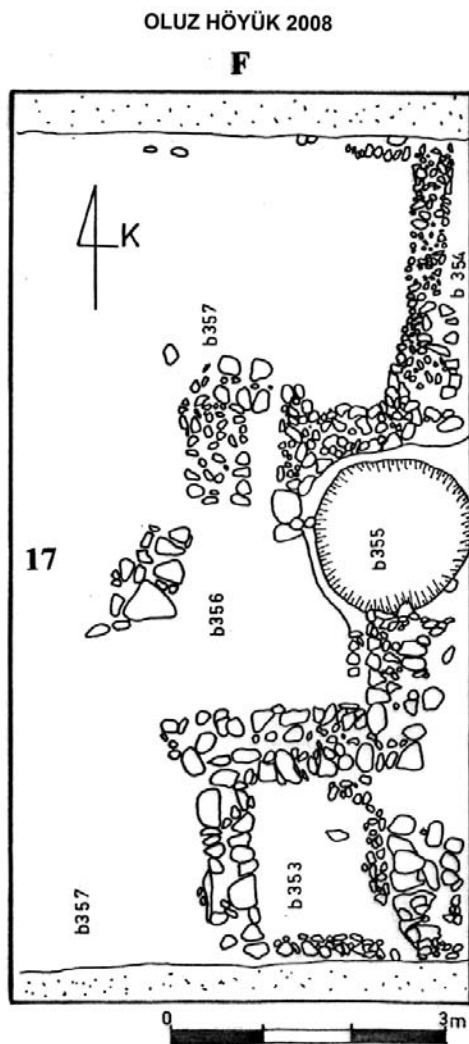

Plan 3 B Açması, 1. Mimari Tabaka

OLUZ HÖYÜK 2008

Plan 4 C Açması, 2. Mimari Tabaka

Plan 5 D Açması, 3. Mimari Tabaka